

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ TRG 4680017
 ชื่อโครงการ แรงงานไทยคืนถิ่นกับโรคเอดส์ : กรณีหญิงไทยกลับจากญี่ปุ่น
 ชื่อนักวิจัย ดร. อัญชลี จงอร จันทาโก บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสยาม
 ระยะเวลา 2 ปี (กรกฎาคม 2646 – สิงหาคม 2548)

การวิจัยเรื่องแรงงานไทยคืนถิ่นกับโรคเอดส์ : กรณีหญิงไทยกลับจากญี่ปุ่นนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการย้ายถิ่นไปญี่ปุ่นของหญิงไทยและการคืนถิ่นกลับเมืองไทย การติดเชื้อของหญิงไทยที่กลับจากญี่ปุ่น การปรับตัวสู่ชุมชนรวมทั้งปัญหาและผลกระทบจากการย้ายถิ่น การวิจัยนี้ดำเนินการเก็บข้อมูลในพื้นที่ศึกษาคือจังหวัดเชียงราย โดยการศึกษาวิเคราะห์เอกสาร สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักที่เกี่ยวข้องและสัมภาษณ์เชิงลึกรวมทั้งสนทนากลุ่มกับหญิงไทยที่กลับจากญี่ปุ่น เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธี snowball sampling technique วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาและสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ การย้ายถิ่นของผู้หญิงไทยไปญี่ปุ่น มีสาเหตุหลัก จากความด้อยโอกาสทางสังคม เริ่มย้ายถิ่นเนื่องจากมี “นายหน้า” ชักชวนให้ไปทำงานร้านอาหารในญี่ปุ่น เหตุผลที่ตัดสินใจไปทำงาน เพราะรายได้ดี งานสบาย ครอบครัวยินดีสนับสนุน และที่สำคัญคือมีผู้อำนวยความสะดวกให้ไปถึงญี่ปุ่นได้โดยไม่ต้องจ่ายค่าบริการจัดหาหนังสือเดินทางล่วงหน้า ได้งานมาแล้ว จึงค่อยหักเงินใช้ “หนี้” เมื่อไปถึงญี่ปุ่นแล้ว ถูกบังคับให้ทำงาน “ขายบริการทางเพศ” ใช้หนี้ จำนวนหนี้ ขึ้นอยู่กับการกำหนดของ “นายหน้า” หนี้ครั้งแรก ประมาณ 5 แสนถึง 1 ล้านบาท การทำงานและสภาพความเป็นอยู่ ภายใต้การควบคุมของกลุ่มนายหน้า ต้องถูกบังคับให้ทำงานใช้หนี้ ใช้สารเสพติด ถูกทำร้ายร่างกายอย่างรุนแรง และเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์เป็นอย่างยิ่ง เพราะส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้ถุงยางอนามัย เข้าไม่ถึงบริการสุขภาพ ส่วนหนึ่งทำงานใช้หนี้เกือบหมดแล้วต้องถูก “ขายต่อ” ให้ทำงานในสภาพที่เลวร้ายกว่าเดิม ต้องถูกคุมขังใน “ห้อง” ต่างจังหวัด หญิงไทยที่ทนความโหดร้ายไม่ได้ก็หาทางคืนถิ่น โดยหนีมาแอบตัวกับตำรวจ ขอความช่วยเหลือจากสถานทูตไทย และจากองค์กรเอกชนในญี่ปุ่น ให้ส่งตัวกลับเมืองไทย หญิงไทยจากญี่ปุ่นจึงคืนถิ่นมาด้วยความบอบช้ำทั้งร่างกายและจิตใจ ส่วนหนึ่งกลับมาพร้อมการติดเชื้อเอดส์ เมื่อคืนถิ่นกลับสู่ชุมชน แล้วส่วนใหญ่ไม่สามารถสร้างอาชีพได้ เนื่องจากไม่มีความรู้และประสบการณ์อื่น จึงต้องหาเลี้ยงชีพด้วยการขายบริการทางเพศทั้งในประเทศและต่างประเทศ เช่น มาเลเซีย ใต้หวัน สิงคโปร์ ทั้ง ๆ ที่ติดเชื้อเอดส์ โอกาสในแพร่กระจายเชื้อเอดส์จึงมีสูงมาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งองค์กรภาครัฐและเอกชนจึงควรเร่งดำเนินการให้ความรู้แก่ชุมชน ทั้งในแง่ของการป้องกันหญิงไทยไปสู่การติดเชื้อเอดส์ โดยการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพการทำงานที่ญี่ปุ่น ความทุกข์ยากที่ได้รับ การให้ความรู้ความเข้าใจให้ลด ละพฤติกรรมการแพร่กระจายเชื้อเอดส์ รวมทั้งการส่งเสริมอาชีพให้สามารถดำรงชีพในชุมชนได้หลังกลับ และควรส่งเสริมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้หญิงไทยที่กลับจากญี่ปุ่นเหล่านี้ได้ใช้ประสบการณ์ให้เป็นประโยชน์ ในการช่วยแนะนำข้อมูลแก่เยาวชนและชุมชน ให้รู้เท่าทันกระบวนการค้ามนุษย์ ร่วมกันป้องกันหญิงสาวถูกชักชวนหรือล่อลวงไปค้าประเวณีในต่างแดนต่อไป

คำหลัก : แรงงานไทยคืนถิ่น โรคเอดส์ หญิงไทยกลับจากญี่ปุ่น

Abstract

Project Code : TRG 4680017

Project Title : Thai returned migrant workers and HIV/AIDS : The case of Thai women returning from Japan

Investigator : Dr. Anchalee Jong-on Janta-po,
Graduate College, Siam University

Project Period : 2 years (July 2003 – August 2005)

Over the last two decades, Thai women migrated to Japan illegally to work in the entertainment business. Most of them were trafficked from rural area of the northern part of Thailand and were forced into debt-bondage to work in sex trade. They sought to escape from cruel working conditions. Some could come back home with bad health conditions both mentally and physically. This research was conducted in Chiang-Rai, the northern province of Thailand by using In-depth Interview technique and focus group discussion with key informants, especially Thai women who returned from Japan. The objectives of this study were to examine the migration and reintegration process of Thai women from Japan and to look at the living condition and their adaptation to community of origin after returning to Thailand.

The research found that Thai women were trafficked to work in Japan by their friends or relatives. The trafficked Thai women could not repay the debts from trafficking fee and they were forced in to prostitution under the Yakuza. Their living and working conditions were vulnerable to HIV/AIDS infection. Those Thai women returned to Thailand by escaping from the Yakuza, being arrested by the police, and asking help from Thai embassy to sent them back to Thailand. Some returnees came to Thailand and suffered from HIV/AIDS infection. Infected returnees found it's difficult for them to adapt themselves into the Thai society, because they were not welcomed by the local people. They lived separately with limited contacts with other people. They also had suffering and painful experiences from Japan. Most of them were under HIV/AIDS medical treatment with free of charge sponsored by Thai government. Some women who are infected without HIV/AIDS symptoms continue working as prostitutes in the big cities of Thailand or neighbor countries such as Malaysia, Singapore and Taiwan. The women who work in these countries frequently travel back to Thailand which causes the HIV/AIDS virus spread further. The related organizations both government and private sector should urgently provide the accurate information about the actual and dangerous working conditions in Japan to the young girls in the villages and the women who work entertainment places in the big cities.

Keywords— Thai Returned Migrant Workers; Thai Women Returning from Japan; Migrant Workers and HIV/AIDS